

مصاحبه درباره توسعه هوش مصنوعی در کشور

با سلام و تشکر از شما که وقتتان را به ما اختصاص دادید. سوال اول ما این است که بارها و بارها به ضرورت استفاده از هوش مصنوعی و توسعه آن در کشور تاکید شده و دیگر اهمیت این موضوع بر کسی پوشیده نیست. به نظر شما نقش هوش مصنوعی در جنگ‌های آینده چیست و ما چگونه باید عمل کنیم؟

سلام، خوشحالم که این بحث مهم مطرح شده است. هوش مصنوعی یک ابزار است که توانایی‌های انسان را توسعه می‌دهد. همان‌طور که بشر یک روز سنگ را با دست خود پرتاب می‌کرد، بعدتر توانست با اختراع دستگاهی به نام منجنیق سنگ‌های بزرگ را به مسافت‌های دورتری پرتاب کند. قرن‌ها پس از آن نیز با اختراع باروت و ساخت گلوله‌های انفجاری، توپخانه‌ها پدید آمد که مقیاس پرتاب را عوض کرد.

هوش مصنوعی نیز به عنوان یک ابزار در خدمت توسعه و ارتقای توانمندی‌های ذهن انسان است. همان فعالیت‌هایی که با ذهن خود انجام می‌دهیم، مانند: یادگیری، محاسبه، حافظه، طراحی نقشه و تصمیم‌گیری، همین کارها را با کیفیتی بالاتر و با سرعت و دقتی بیشتر می‌توانیم بر عهده هوش مصنوعی بگذاریم. از این زاویه که بنگریم، هوش مصنوعی در جنگ‌های آینده می‌تواند نقش کلیدی ایفا کند. از تحلیل داده‌های بزرگ تا بهینه‌سازی تصمیم‌گیری در میدان نبرد. استفاده از این فناوری می‌تواند به افزایش دقت و سرعت عملیات‌ها کمک کند.

با توجه به این موضوع، ما باید بر روی پژوهش و توسعه فناوری‌های مرتبط با هوش مصنوعی سرمایه‌گذاری کنیم و زمینه همکاری‌های تمامی مراکز و نهادهای پژوهشی و آموزشی را فراهم نماییم.

استفاده از هوش مصنوعی در نبردهای نظامی چقدر تهدید و چقدر فرصت است؟

این موضوع دو وجه دارد. از یک طرف، هوش مصنوعی می‌تواند باعث افزایش کارایی و دقت در عملیات‌ها شود؛ چه عملیات‌های دفاعی و چه در حمله به اهداف نظامی دشمن، که البته یک فرصت بزرگ است. اما از طرف دیگر، خطرات ناشی از تصمیم‌گیری‌های خودکار و عدم شفافیت در عملکرد این سیستم‌ها نیز وجود دارد. هوش مصنوعی خصوصاً در نوعی که مبتنی بر یادگیری عمیق است، مانند یک جعبه سیاه و تاریک می‌ماند که نمی‌توان از شیوه و روش محاسباتی آن سر در آورد. بنابراین باید به دقت به مسائل اخلاقی و قانونی این فناوری‌ها توجه کنیم و ضوابطی تنظیم کنیم که مانع بروز حوادث ناخواسته شود.

برای اینکه در این زمینه از سایر کشورها عقب نمانیم، باید از چه سطحی برای توسعه و استفاده از هوش مصنوعی استفاده کنیم؟ آیا باید از آموزش در مدارس و دانشگاه‌ها آغاز کنیم یا اینکه توسعه این فناوری در صنعت را اولویت قرار دهیم؟

هر دو جنبه باید همزمان پیش بروند. آموزش در مدارس و دانشگاه‌ها ضروری است تا نسل جدید با مفاهیم و کاربردهای هوش مصنوعی آشنا شود. از یک سو، آماده شوند تا در آینده بخشی از دانشمندان این عرصه باشند و از سوی دیگر، با درک درست از ماهیت هوش مصنوعی بتوانند آگاهانه با آن مواجه گردند و رفتار منفعلانه یا همراه با هراس نداشته باشند.

همچنین، سرمایه‌گذاری در صنعت و توسعه فناوری‌های پیاده‌سازی هوش مصنوعی هم اهمیت دارد. باید برنامه‌های آموزشی مناسب، آزمایشگاه‌ها و تسهیلات تحقیقاتی را فراهم کنیم تا بتوانیم نیروی کار ماهر و فناوری‌های پیشرفته تولید کنیم.

چقدر پتانسیل استفاده از هوش مصنوعی را در کشور داریم؟

پتانسیل استفاده از هوش مصنوعی در کشور ما بسیار بالا است. ما دارای دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی قدرتمندی هستیم که می‌توانند در این زمینه فعالیت کنند. همچنین، وجود نیروی کار جوان و با استعداد و علاقه‌مند به فناوری‌های نوین می‌تواند به توسعه این حوزه کمک کند.

بیشترین کاربرد هوش مصنوعی همین امروز چه می‌تواند باشد و زیرساخت لازم برای آن چیست؟

یکی از بیشترین کاربردها می‌تواند در حوزه تحلیل داده‌های کلان، ابزارهای درک زبان طبیعی و پیش‌بینی پدیده‌ها باشد. برای این کار به زیرساخت‌های مناسب از جمله سخت‌افزارهای قوی، نرم‌افزارهای پیشرفته و همچنین دسترسی به داده‌های معتبر نیاز داریم. همچنین، آموزش‌های لازم برای تحلیل‌گران داده و مهندسان هوش مصنوعی نیز ضروری است.

در پایان، آیا نکته‌ای هست که لازم است بیان شود اما سوال در رابطه با آن پرسیده نشده است؟

مهم است که به اخلاقیات هوش مصنوعی بیشتر توجه کنیم. توسعه این فناوری باید با در نظر گرفتن ارزش‌های اسلامی و انسانی باشد. باید دقت کنیم که از این فناوری برای بهبود شرایط زندگی و امنیت مردم استفاده شود و نه برای افزایش فاصله طبقاتی و بی‌عدالتی.

از شما بابت وقت و اطلاعات ارزشمندتان متشکرم.

خواهش می‌کنم، امیدوارم که این گفتگو به افزایش آگاهی درباره هوش مصنوعی و کاربردهای آن کمک کند.

